

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
A főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

אורי קלט (מורה חדש)
קתון יומי בלתי מפלגתי בשמה התנועה
העורכת: ד"ר ג. מרטון
העורך האחראי: דוד ש.
המזכיר: מורה חדש בע"מ. ת.א. רח' הגב' 11.

XLIV. ÉVFOLYAM 77. évfolyam
főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Hánesov 11. - POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

A kormány jóváhagyta az UNO-közgyűlésre utazó küldöttség utasításait

Davis menekültsegélyezési igazgató még mindig a repatriálásban látja az arab menekültkérdés egyedüli megoldását — U-Tant főtájtka jelentése a Közelkeletről és a menekültekről

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Golder Meir külügyminiszter tegnap beszámolt a kormányának azokról az előkészületekről, amelyeket a szeptember 17-én megnyíló UNO-közgyűléssel kapcsolatban tett. A kormány jóváhagyta az izraeli küldöttség számára kidolgozott iránymutatásokat azon napirendi pontokkal kapcsolatban, amelyek a közgyűlésen valószínűleg elő fognak fordulni. A többi között a minisztertanács leszögezte álláspontját a közgyűlés elnökválasztására nézve, a Biztonsági Tanács új tagjait illetően, valamint az arab menekültek ügyében és az UNO-ba való felvételért folyamodó új államok kérdésében.

Hír szerint még mindig nyitott kérdés hogy Izráel érdekelve van-e az UNO tagállamai egy csoportjának esetleges olyan kezdeményezésében, amely ismételt felhívna Izráelt és az arab államokat ellentétek tárgyalás útján való megoldására és békekötésre. Latinamerikai és afrikai államok már a korábbi közgyűléseken is tettek ilyen javaslatot, de akkor a kellő többség nem volt elérhető. Az izraeli minisztérium most mérlegeli, hogy van-e értelme az akció megújításának.

JOHN DAVIS A MENEKÜLTÉK VISSZATÉRÉSÉT PROPAGALJA

Amman, (Reuter). — John Davis, az UNO palesztinai menekültsegélyező ügynökségének igazgatója tegnap Szaudiából jövet Ammanba érkezett, ahol Vaszi Tal miniszterelnökkel tárgyal. Davis most készíti el a szokásos évi jelentését az UNO közgyűlés számára és ezért sorra keresi el az arab kormányfőket. Feltűnő, hogy Szaudiába is ellátogatott, holott az nem fogadott be palesztinai menekülteket.

Castro megszünteti a kolchozokat

Havana, (Reuter). — Fidel Castro kormánya elhatározta, hogy megszünteti az orosz kolchozok mintájára szervezett szövetkezeti farmokat, amelyeknek vezetésében súlyos hiányosságok mutatkoztak. A hatóságok tegnap közölték, hogy „népi farmokat” vezetnek be, amelyek állami vezetés alatt állnak. Ez azt jelenti, hogy Kuba áttér az orosz mintájú állami gazdaságokra, a szovchozok rendszerére.

Carlos Rodriguez, a mezőgazdasági reformintézet elnöke közölte, hogy az elmúlt évben rendkívül mértékben csökkent a szövetkezeti farmok termelése. Szavai szerint a 118 ezer szövetkezeti dolgozó 90 százaléka szavazta meg az új rendszerre való áttérést.

Davis jelentései a múltban is az arabok felfogását tükrözték vissza és ezúttal is — már a jelentés elkészítése előtt — kijelentette, hogy a menekült-probléma megoldásának az egyetlen módja, a palesztinai arabok repatriálása, mert az arab államok ezt követelik.

AZ UNO-FŐTÁJTKA JELENTÉSE

New York, (STA) — U Tant főtájtka, az UNO multévi tevékenységéről készített jelentésében, amelyet a szeptemberi közgyűlés elé fognak terjeszteni, az alábbiakat közli a palesztinai menekültek kérdésében: „A nemzetközi biztonság

és a béke érdekében fontos volna hogy sürgősen igazságos megoldást találjanak az arab menekültek problémájára. Ugyanakkor azon ban az elmúlt évek tapasztalatai és a jelenlegi helyzet is azt bizonyítja, hogy a közeljövőben nem mutatkozik megoldás. Ezért bizonyos időn keresztül nem lesz más lehetőség, mint hogy folytassák az arra rászoruló menekültek jóléti támogatását, valamint az iskolahálózat fenntartását a menekültek gyermekei számára.”

CSÖKKENTEK A HATARSÉRTÉSEK

A jelentés a továbbiakban a gázai körzetben elhelyezett nemzetközi kar-

Megnyilt a 60 éves Mizráchi huszadik világkonferenciája

Levin moszkvai főrabbi üdvözlő táviratot küldött a jubilaris konferenciához

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Fényes ünnepség keretében nyílt meg tegnap délután Jeruzsálemben a Mizráchi és a Poél Mizráchi mozgalom 20-ik világkonferenciája. Az Edison-mozgó nézőterét teljesen megtöltött közönség sorában jelen volt Kádás Luz házelnök, az országos főrabbi, a kormány több tagja, a Szochnut elnöke és vezetőségi tagjai, Jeruzsálem polgármestere, valamint számos rabbi.

A megnyitóbeszédet a mozgalom régi vezetője, Mose Chájim Sapira belügy- és egészségügyi miniszter tartotta, aki vissza tekintett a mozgalom hatvan évére és a pozsonyi 1904-ben tartott alapító Mizráchi kongresszustól eltelt 6 évtized alatt kifejtett vallásos cionista tevékenységet értékelte ki.

Ezt követően felolvasták az államelnök üdvözlő átiratát, valamint meghallgatta a konferencia a különböző testületek nevében elmondott köszöntéseket. A kormány üdvözlését Aba Even közölkötésügyi miniszter mondta el a megnyitón ülésen, míg a Szochnut nevében Mose Sárét

vezetőségi elnök, a város nevében pedig Mordecháj Is-Salom polgármester üdvözölte a konferenciát.

Nagy örömmel vették a konferencia résztvevői annak az üdvözlő táviratnak a felolvasását, amelyet Levin moszkvai főrabbi küldött a jubilaris nagygyűlésnek. A mintegy két hétel ezelőtt érkezett táviratban az orosz zsidóság fő-rabbijja a többi között megemlíti, hogy egészségi állapota akadályozza meg abban, hogy látogatást tegyen az országban és ezért nem tud résztvenni a konferencián sem. A messze távolból azonban — hangoztatja a főrabbi — szíve teljes melegevel köszönti azokat, akik szilárdan állanak a hagyományos zsidóság e nagy feladatának teljesítésében.

Ugyancsak felolvasták Jozsef Dov Szolovejcsik amerikai rabbi üdvözlő átiratát is. Szolovejcsik rabbit az amerikai hagyomány hű rabbi vezetőjének ismerik el és — mint ismeretes — többiben szó volt arról, hogy megkísérelik megnyerni az ürességben lévő izraeli askenázi főrabbi tisztségre.

A megnyitón ülés kiemel-

Európába és Amerikába utazik az Állami Bank kormányzója

Dávid Horovitz, az Állami Bank kormányzója szerdán többhetes európai és amerikai körútra indul. Horovitz először Svájcba utazik, ahol a bank ügyeivel fog foglalkozni, majd Bécsbe megy, ahol a közgazdászok nemzetközi szervezetének kongresszusán tart előadást „Az infláció megfékezése a gyors gazdasági fejlődés mellett” címen. Az Állami Bank kormányzója Londonban találkozik a Bank of England kormányzójával, majd New

Yorkba utazik, ahol résztvesz azoknak a bankároknak kongresszusán, akik a jeruzsálemi egyetem barátai köréhez tartoznak. Washingtonban a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap kongresszusain is megjelenik Dávid Horovitz. Ezt követően annak az izraeli küldöttségnek az élére áll, mely befejezi a Világbankkal folyó tárgyalásokat az országút-hálózat fejlesztésére szolgáló többmillió dolláros kölcsön ügyében.

hatalmi csapatok helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy az Izráellel közös határ viszonylagosan csendes volt az utóbbi időben. Olykor Izráel és Egyiptom is benyujtanak panaszokat, amelyben kölcsönösen berepülésekkel vádolják egymást. A légi úton történt határsértések száma nem csökkent lényegesen, különösen a gázai övezet északi részében.

Az átszivárgások és más incidensek csökkentek Izráel és az arab államok határain és a megtörtént esetek is jelentéktelenekek (Folytatás a 8-ik oldalon.)

A három vezetőn kívül kizárták a pártból tizenhét embert, akiknek bírói

ügyességi, vagy rendőri minőségben részük volt a kirakatperek és főleg Rajk László bűnperének megrendezésében, de velük együtt a központi bizottság élesen elítélte azokat is, akik végrehajtották a kirakatpereknek a revízióját, „amélkül, hogy teljesen feltárták volna az igazságot, mert önmaguk is felelősek voltak”.

HAMIS VADAK ALAPJÁN

A Népszabadság szerint, Rákosi és Gerő kizárásának alapját annak a tavaly ki-nevezett vizsgáló bizottságnak a jelentése képezte, amelyet az 1949 és 1953 között lefolyt politikai bűnperek felülvizsgálásával bízta meg. A bizottság jelentésében megállapította hogy ezek a perek a személyi kultusz közvetlen kifejezései voltak és Rákosi csoportjának azon kísérletéből

A haifai tragédia nyomán

Az összes vágóhidakon működő kooperatívák működését felülvizsgálja a Hisztadrut

A kormány által két évvel ezelőtt kinevezett vizsgálóbizottság már akkor rámutatott a kooperatívák árdragító és káros szerepére

Tel-Aviv. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Hisztadrut ügyvezetősége tegnap a liberálisok, a Mápám és az Achdut Háavodá kezdeményezésére napirendre tűzte a haifai vágóhidon lezajlott tragikus eseményekkel kapcsolatban a vágóhídi kooperatívák szerepét. Elhatározták, hogy vizsgáló bizottságot küldenek ki, amely felülvizsgálja az összes vágóhidakon működő husszállító és nyuzó kooperatívák szerepét, azok belső társadalmi helyzetét, valamint a közönségszolgálat szempontjából kifejtett működését. Az ügyvezetőség felhatalmazta A. Becker főtitkár, hogy nevezzen ki öt független személyből álló vizsgálóbizottságot, amely egy hónapon belül terjeszse be jelentését. A határozat szerint a vizsgálóbizottság szerepe nemcsak a haifai, hanem az összes vágóhidakon működő kooperatívákra kiterjed.

Az ügyvezetőség ülésén a felszólalók hangsúlyoz-

Szerdától kezdve a mészárosok egyenesen a hűtőházból kapják a fagyasztott húst

Az árut a minisztérium tisztviselői fogják kiszolgáltatni. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szóvivője tegnap hivatalosan közölte, hogy augusztus 21-től, keddtől kezdve a fagyasztott húst egyenesen a hűtőházakból fogják átadni a mészárosoknak, a húsfeldolgozó üzemeknek, a corchaniáknak és a szuper-

marketeknek. A fagyasztott hús átadását a minisztérium tisztviselői fogják végezni, előre megszabott munkarend szerint, amelynek értelmében a húsárú-soknak a hűtőházakban lévő sorrend szerint válogatás nélkül adják át a húst fagyasztott állapotban.

Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifán hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön, az ország többi részében pedig a minisztérium körzeti kirendeltsége által megállapított napon történik majd a hús átadása. Az északi körzet mészárosainak a haifai körzeti irodában, a beér-séval és a délvideki húsárúsoknak pedig, akik Kirjáb Gáton, vagy az Askelonban lévő hűtőházakból kapják a húst, Beér-Sévan kell megtudakolni a további részleteket.

Rákosi Mátyást és Gerő Ernőt kizárták a magyar kommunista pártból

Kiss Károlyt kitétek a politikai bizottságból

Bécs, (UPI). A magyar kommunista párt, amelynek központi bizottsága négy napig ülésezett Budapesten, döntő lépést tett, hogy megszabaduljon a Rákosi-Sztálin idők emlékeitől és lezárja az elnyomatás és kirakatperek gyászos fejezetét, amely ki-robbantotta az 1956-os októberi forradalmat. A budapesti rádió és a Népszava jelentése szerint, Rákosi Mátyást és Gerő Ernőt kizárták a pártból, Kiss Károlyt pedig helyettes miniszterelnököt pedig kizárták a párt politikai bizottságából, „mert nem ismerte be felelősségét a pártvezetőség 1956 előtti helytelen magatartásáért”.

A három vezetőn kívül kizárták a pártból tizenhét embert, akiknek bírói ügyességi, vagy rendőri minőségben részük volt a kirakatperek és főleg Rajk László bűnperének megrendezésében, de velük együtt a központi bizottság élesen elítélte azokat is, akik végrehajtották a kirakatpereknek a revízióját, „amélkül, hogy teljesen feltárták volna az igazságot, mert önmaguk is felelősek voltak”.

eredtek, hogy megtartsák a hatalmat. Rákosi és Gerő egy szakadár-csoport élén álltak, amely hamis vádak alapján rendelte el a bűnperek lefolytatását.

Rákosi személyesen találta ki a hamis vádak jórészét, — mondja a központi bizottság, amely megállapítja, hogy a Rákosi-klika illegális tevékenysége megkárosította a nemzetet és a pártot. Ezenfelül Rákosi ellen azt a vádat is emelik, hogy gyanút és bizalmatlanságot terjesztett más nemzeti kommunista pártok vezetői ellen, — ami nyilvánvaló utalás Tito marsall jugoszláv elnökre.

A RÁKOSI-KLIKK TAGJAI

A kirakatperekbe közvetlenül belekevert 17 ügyészen, bírón és ÁVO-tiszten kívül, kizárták a pártból a „Rákosi-klika” további hat tagját is. Ezenfelül elrendelték, hogy mindazok, akik bármilyen módon szerepeltek a kirakatperek lefolytatásában, ezentúl nem működhetnek a belügyminisztérium és az igazságügyi szolgálat keretében.

Kiss Károly, aki a forradalom után a pártból (Folytatás a 8-ik oldalon)

Szomorú szívvel közöljük, hogy drága anyánk, nagyanyánk

özv. Fischer Albertné

Kfár-Atá (Szamosujvár)

folyó hó 19-én hosszas szenvedés után 82 éves korában elhunyt.

Temetése ma, 20-án, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz Kfár Atán a családi házból.

A gyászoló család

Az ujságokból

Az államelnök hazaérkezése alkalmából

(HAAREC) Az államelnököt fáradságos afrikai útja után hazatérve melegen köszönti az izraeli nép. Küldetése ugyan nem kiemelt politikai teremtés volt, útja mégis ebben a vonatkozásban is valószínűleg nagy sikereket hozott nekünk. Az afrikai utazás során a szabadságújságotól kezdve a szomszédos országok vezetői és a világ vezetői is melegen köszöntötték az államelnököt. Minden államnak van tanulója a másik államtól, különösen, ha az ugyanazokkal a kezdeti nehézségekkel találja szembe magát, amelyekkel a segíteni kész másik államnak kellett annak idején megbirkóznia.

ben az elnök látogatást tett, hosszú időn keresztül kitartó és megbízható barátoknak bizonyultak.

Az elnök látogatása azt a barátságot még csak jobban kimélyítette. Ezt bizonyítja a néptömegek spontán lelkesedése ezekben az

Jicchák Ezen Ovi

országokban. A dzsakartai események tükrében, ahol az indonéziai kormány arab szomszédainak fenyegetése elől hátrált meg az aszian sportjátékok rendezésénél, ez mindenképpen pozitív eredmény. Ezért a nemzet az államelnöknek a nagy fáradságát lebonolyított körútjáért külön is hálás lehet.

Az építés, vagy a rombolás erői?

(DÁVAR) Moszkva két sikeres irrepülőjét ünnepli és a nagy örömben osztozik a világ minden népe. A kísérlet sikere valószínűleg évekként rövidítette meg a lehetőséget, amellyel az ember a Holdra eljuthat. Bizonyos, hogy az emberi természet és a kutatás vágy minden időben mindent elkövetett, hogy a természet rejteit titkaihoz közelebb férközzék. Bizonyos az is, hogy minden ilyen eredmény sok előnyt és hasznot jelenthet a technika tudományának és az emberi fejlődésnek is.

Sajnos, hogy az ehhez hasonló tudományos rekordok lázas kergetésére nem a tudományos célok ösztönzik a nagyhatalmakat a mostani időkben. Az orszokat sem a tulhajtott tudományos kíváncsiság ösztönözte a nagyszabású kísérlet végrehajtására, és nagyon félt, hogy az ebből eredő tanulmányok is csak a világok közötti versenyt, a hidegháborút és végeredményben a kollektív öngyilkosságot lesz hivatva szolgálni. Ez hajtja az orszokat a világűrben való elsőbbség hajszolására, ez ösztönzi az ame-

rikaiakat is az állandó versenyre, amelyben az utóbbi időben mintha erősen lemaradtak volna.

Aki az oroszok fölényét azzal akarja megmagyarázni, hogy az ilyenfajta sikerek elérését a diktatórikus államrendszerek nagyobb eredménnyel szolgálják, az talán nem sokban fog tévedni. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy az ilyenfajta sikereket a diktatórikus államformák legtöbbször a tömegek gazdasági jólétének rovására erőszakolják keresztül. Ugyanakkor szem előtt kell tartanunk, hogy a demokratikus államok tömegeinek állandó hajszája az egyéni boldogulás után sokszor érzéketlenné teszi őket az ország biztonsági szükségleteivel szemben.

A világűrben folyó verseny és sok optimista és ugyanakkor sok pesszimista érzelmet is vált ki belőlünk. Nagy reményeket és egyben szörnyű veszélyeket rejt magában és így állandó aggodalomban élünk, vajon a veszedelmek, vagy a remények fognak-e majd egyszer valóra válni.

Az Arab Liga tizenharmadik állama

(LÁMERCHAV) Az Arab Ligának Izraellel szemben mindig gyűlöletet mutató államaihoz most mint 13-ik állam csatlakozott a független Algéria. Mégis elcsúszott dolog lenne Algériát végtelenségig nem táplálnunk szemben ellenséges állammal elkönyvelni. Sok jel mutat ugyan arra, hogy az új állam vezetőit erős szájak fizik a nasszeri rendszerhez, mégsem adhatjuk fel a reményt, hogy — az új állam vezetőinek mostani magatartása ellenére is,

— köztünk és Algéria között egy későbbi időben normális, vagy legalábbis korrekt viszony fejlődhet ki.

Erre vonatkozó reményünket táplálhatja az, hogy Algéria politikai és katonai vezetői nem táplálnak irányunkban olyanfajta „történelmi” gyűlöletet, mint amelyet a szomszédos arab államok vezetőinél látnunk. Ezek a vezetők a régi időkben sokszor emlékeztek meg elismeréssel az izraeli hadsereg nagy teljesítményeiről.

A Mizráchi világkongresszusa

(HACOFF) - Jicchák Jákov Reinesz rabbi és társai 60 év előtti zászlobontásának évfordulóján ül össze Jeruzsálemben a vallásos-cionista mozgalom világkongresszusa. Hosszú volt az út, amely Vilnától Jeruzsálegig, az önálló állam fővárosáig vezetett el, de annak egyes állomásait a Mizráchi sikerei jelzik. Nagy vallásos tömegeket mozgató meg és ösztönözött ez a mozgalom a cionista gondolat erősítésére és az országépítésben való részvételre.

nek az utaknak keresése és megtalálása, amely a mozgalom nagy megerősödését fogja szolgálni úgy bent az országban, mint a külföldön.

Különös hangsúlyt ad a kongresszusnak az, hogy olyan időkben ül össze, amikor a szomszédos arab államok fegyveres felkészültsége és fenyegetése egyre komolyabb lesz. A mozgalom ebben a helyzetben a világ zsidóságának vallásos tömegeire tekint, akikről nemcsak a Mizráchi sorainak erősítését, de nagyszabású alijamozgalmat is vár éppen a növekvő veszély minél hathatósabb elhárítására.

Az ausztráliai Tanja Verstak lett az idei Miss World

Nurit Neumann is bekerült a döntőbe

Long Beach, (Reuter). — Ausztrália 21 éves szépségkirálynőjét, az orosz szülők től származó, északkelet-születésű és most Sidneyben lakó Tanja Verstak nyerte el a „Miss World 1962” koronáját. A barnahajú, zöldszemű szépség törmönnyekben töltött ki, amikor a zsűri öt taláta a legszebbnek a tizenöt szépségkirálynő közül, aki az 52 résztvevő közül bejutott a döntőbe, köztük az izraeli Nurit Neumann is.

A szépségkirálynő első udvarhölgye Maria Victoria Bueno argentinai szépségkirálynő lett, a további három udvarhölgy pedig Panama, Hollandia és Amerika legszebb lánya.

Tanja Verstak a szépségkirálynői koronával együtt 10.000 dolláros díjat, ékszerket, bundát és számos ru-

hát kapott. Tanja, aki oroszul és angolul beszél, Sidney egyetemén diák. Elmondta, hogy szülei a kommunista forradalom idején elmenekültek Oroszországból és Kinában telepedtek le. Tanja ott született Tien-cin városában. Ott sem volt maradásuk, ezúttal a kínai kommunisták elől menekültek és végül Ausztráliában telepedtek le. A 159 centiméter magas, 54 kiló súlyú és ideális méretekkel rendelkező szépségkirálynő ere detileg rögtön haza akart indulni a szépségverseny után, mert nem hitte, hogy bejut akárcsak a döntőbe is. Most elhatározta, hogy egy ideig Amerikában marad, miután számos ajánlatot kapott filmekben való szereplésre és modelként való működésre.

Lakásépítési vállalat létesült Náhárián

Másfélmillió fonttal alapot teremtettek az idegenforgalom előmozdítására

Náhárián új építkezési vállalat létesült a város fejlesztésének programjával. Gerson Tatz polgármester sajtófogadáson közölte, hogy a vállalat az ipartestület és magánvállalkozók társulásából jött létre és a város különböző pontjain fog házakat építeni. A múlt héten megkezdtek új városnegyed építését az Usziskindomb mellett. Előbb ötven 2 és féltől 4 szobás lakást fognak építeni. A lakások ára 15—22 ezer font között mozog. A társaság arra is vállalkozott, hogy kispártipavilonokat épít, valamint

kötelezte magát, hogy országos méretű üdülőtelepet létesít a tengerparton.

A múlt hónapban megkezdte működését egy másfélmillió fontos alap, amely az idegenforgalom támogatását szolgálja. Az alaphoz 8 kölcsönt nyújtottak panzióknak. Az alapban a Bank Hápoálím, a Turisztikai Központ, az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium, valamint Náhária város vesz részt. A városvezetés további millió fontot akar előteremteni a helyi vendéglátóipar bővítésére.

MÁSFÉLMILLIÓ DOLLÁRT RABOLTAK EL Amerikában a posta teherautójából

Ezer nyomozó keresi a vakmerő fegyveres rablóbanda tagjait

Boston, (UPI). — Az amerikai gangsztervilág történetében is egyedülálló, nagyszabású postarablást követtek el Boston mellett Randolph városban, ahol ismeretlen tettesek másfélmillió dollárt raboltak el a posta teherautójából. Nyolc tagból álló fegyveres banda megállásra kényszerítette a kocsit, revolverrel fenyegettek az autót őrzésére kirendelt két rendőrt és elvitték a teherautó teljes tartalmát.

A teherautón a másfélmillió dolláron kívül 16 postaszák is volt, amelyet a rablók elvittek. Valószínű, hogy azokban is értékesíthető tárgyak és azonnal váltható csekkok, vagy utalványok voltak.

Ezt megelőzőleg 1950-ben történt egy nagyméretű postarablás, de akkor a zsákmány 1 millió 219 ezer dollár volt. A banda egyik tagja rendőrruhába öltözött és intett az autót sofőrjének, aki azt hitte, hogy fel akar kerédkedni. Az elfogott rendőröket megkötözték és az ut szélén a fák közé rejtették, úgy, hogy csak órák múltán bukkantak rájuk.

A postaiügyi minisztérium nyomozói tíz detektív kíséretében a helyszínre érkeztek. Henry Montagu, a posta főfelügyelője személyesen irányítja a nyomozást és megállapodott a kerületi ügyessel, hogy legalább ezer főből álló nyomozó hadsereget mozgósítsanak a tettesek kézrekerítésére.

NAPROL-NAPRA

Nurok rabbi gesztusa

Paula Ben Gurionnak, a miniszterelnök feleségének hetvenedik születésnapja alkalmából napközi otthon létesítését határozták el tiszteivel. Az adományozók között, akik az intézmény felállításához hozzájárultak, a miniszterelnök felesége nagy meglepetéssel

Paula és Dávid Ben Gurion

fedezte fel Nurok rabbinak, a Mizráchi vezető alakjának a nevét. A sok ezer dolláros beföldi és külföldi adakozók között a rabbi ugyan csak egy tég-

lára való összeggel fejezte ki tiszteletét az ünnepeit iránt, de a tény maga elég volt ahhoz, hogy Paula Ben Gurion a gesztustól mélyen meghatódjon.

Nurok rabbi ismeretlenül, hogy minden szép és jó célra eljuttatja a maga adományát, ugyanakkor egyik legaktívabb adománygyűjtő is, aki annakidején hatalmas összegeket hozott fel a kelet-európai zsidó menekültek számára és később az ország különböző intézményei javára is.

Paula Ben Gurion miniszteri születésű és Nurok rabbit is meleg emlékek fűzik Minszk városához. Az ott 60 évvel ezelőtt megtartott cionista kongresszuson lett vezető embere a mozgalomnak. A rabbi most a Minszkból származó izraeliek nagy kongresszusát szeretné összehozni és ebben az ügyben több felhívást bocsájtott ki a héber lapokban is. Paula Ben Gurion az első jelentkezők között volt, aki a gondolatot felkarolta és kijelentette, hogy a miniszterek találkozáját szívesen lélekkel támogatja.

Aki a jisuvot takarékoságra akarja nevelni

Mordecháj Stern a „Rassco” vállalat igazgatója is helyet foglal abban a bizottságban, amelyet a kormány a takarékoság ösztönzésére hívott életre. Mordecháj Sternnek a takarékosági mozgalomban való részvétele nem új keletű. Évekkel ezelőtt ebben az ügyben emlékirattal fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben a takarékoság módozatairól fejtette ki a véleményét.

Szó volt az akkori beadványában a most bevezetett kényszer-takarékoságról is, de ugyanakkor felvetette annak a propagandának a gondolatát, amelyet az izraeli közönség

körében kellene hathatósan kifejteni, hogy az embereket önkéntes takarékoságra buzdítsák. Mordecháj Stern akkori gondolatait a jelek szerint a most összeülő takarékosági tanács is nagyrészt elfogadta.

A beindítandó propaganda mellett a tanács a Rassco igazgatójának azt a gondolatát is magáévá tette, hogy a sikeres munkák érdekében az ország különböző helyein fióktanácsokat kell létesíteni, a helyi lakosság bevonásával. Stern Mordecháj a tanácsba való kinevezése tehát valóban a megfelelő embert juttatta a megfelelő helyre.

Kóser koszt — Pakisztánból

Dániában most lezajlott ifjúsági egyesületek világkongresszusán a fiatal Matiljánu Rottenberg képviselte az izraeli ifjúságot. Mint a vallásos „Bné Abibá” mozgalom tiltakozása, természetesen, hogy Rottenberg csak kóser kosztot eszik, amelyhez azonban a kongresszus színhelyén sehogysam tudott hozzájutni. Rottenberg persze igyekezett magán úgy segíteni, ahogy tudott, főleg tejes ételeken és gyümölcsön élt, de nem panaszkodott emiatt senkinek sem.

Igy nem is sejtette, hogy az ifjúsági kiküldöttek között mégis volt valaki, aki az izraeli kollégát szemmel tartotta és kosztolási nehézségeiről is tudott. Egy délből ugyanis,

miközben az ebédnél ültek és Rottenberg egykedvűen nézte végig, amint a többi kiküldöt a feltálat húsbébet fogyasztotta, hozzá lépett egy leány, a pakisztáni ifjúság képviselője és egy kis csomagot nyújtott át neki: „Ime hoztam ajándékba egy adag kóser húst”, — mondotta a pakisztáni leány a legnagyobb természetességgel.

— Micsoda, — csodálkozott el a fiatal Rottenberg, — Kóser húst?

— Miért csodálkozik olyan nagyon, — mondotta erre a pakisztáni leány, — miután panaszokot, hogy én a Dániában székelő pakisztáni követ leánya vagyok és mi odahaza csak szigorúan kóser húst használunk.

Német fiatalok levelei egy lengyel lapban

A nagy képes lengyel lapban, amely elsősorban a külföldön élő lengyelek számára készül, az utóbbi időkben egyre-másra jelennek meg olyan levelek, amelyek fiatal német fiúk és leányok írnak és amelyekben a náci-korszak megvételése, gyűlölete nyilatkozik meg. Az egyik fiatal leány a lodzi gettóról emlékezik meg, amelynek szörnyűségeit egyszer-mászor a gettó falain kívülről, a villamosból sikerült megátnia. A gettóban lejátszódó eseményeket azonban csak most felnőt korában értette meg.

Egy fiatal tanítónő, aki ígérete szerint, életét a náci korszak szörnyűségeitől való elrettentésre akarja áldozni az ifjúság körében, szintén gyermekkorai emlékeiről ír. „Ha akkor felnőttem volna, lehet, hogy én

is náci lettem volna és áldom a sorsomat, hogy ettől megmenekültem.”

Egy fiatal diák levelében arról panaszkodik, hogy a náci idők szörnyűségeiről a németek még mindig nem akarnak beszélni, ha az ifjúság efelől érdeklődik, mindentféle kibúvó válaszokkal jönnek a felnőttek: „Már minderről semmit sem tudunk, hogyan tiltakozhatunk mi azokban a háborus időkben?” — és hasonló válaszokat adnak, de a fiatal német nemzedék — írja a diák, — amelyhez én is tartozom, most már minden részletét meg akarja tudni a szörnyűségeknél, amelyeket azoknak a véreskezű gyilkosoknak a nevében követtek el, akik a náci-rendszer használatzóik voltak.”

NAVEH

Ragyogó, tágas lakások

Tel-Aviv legjobb lakónegyedében 3, 3½, 4 és több szoba, tetőlakások

- KERESZTHUZAT, 3 OLDALROL LEVEGŐS
- DUPLA FALAK ÉS TETŐK
- KÜLÖNLEGES SZIGETELESSEL
- MELEGVÍZ ÉS KÖZPONTI FŰTÉS
- KÉT LIFT MINDEN LEPCSŐHAZHOZ
- VEDŐ-TORNYOK

A lakások területe nagyobb, mint más, ugyanannyi szobás lakásoké és azokat a legnagyobb szakértelemmel, a legmodernebb gépekkel és a legkiválóbb anyagokból készítik.

Mindaz a legalacsonyabb áron és könnyebb fizetéssel feltehető, mint a városban szokásos.

Kívitelezik:

Zvi Auerbach — Palestine Economic Corporation

Naveh Construction Company Ltd.

16 Rehov Dizengoff Tel-Aviv Telefon: 223082

Gordon Lewensohn Aylon

Vigyázat, pestisveszély!

Egy angol tudós rejtélyes halála — Vesztegzár alatt negyvenkét személy Kell-e félni a baktériumháborútól?

— Láng László riportja —

Moszkvában hátezer tudós kutatta korunk legborzalmasabb betegségekének gyökereit. De ugyanakkor a napokban, amikor a rákkutatás nemzetközi konferenciája folyik, az újságok első oldalán kiabáló címek egy más betegségről beszéltek. Olyanról, amelyikre ma már senki sem gondol, amelyiktől senki sem fél. Legalábbis rém, amelyet az emberiség évszázadok óta feledni látott: a PESTIS.

A fekete ház titka

Londontól száz kilométerre, Porton-Downs kiképzőtábor mellett, ha az elterjedt sétáló kassza eltávolodik a tábortól, fantasztikus világot talál. Mintha egy egy mult századbeli angol rémregény színihelyére tennék volna.

Térdigig sárban kell elrebotorkálni, de lépten-nyomon árnyékok bukkannak elő a sötétből és megállítanak: sokszáz rendőr és katona őrzi a kétszeres drótsórányel is védett, fekete téglából épült házat. A feliratok nem árulnak el semmit: „Vigyázat, légyszárazság” vagy „Katonai terület, tilos a belépés.”

Ki törődött eddig a csúnya, jelentéktelen fekete házzal? Semmitmondó nevet viselt, mint annyi más baktériológiai laboratórium, állami kutatóintézet:

„A baktériológiai laboratóriumok központi kutatóintézte.”

Ma azonban utasították és fotóriporterek sejtneknek a ház környékén és megpróbálták kijátszani az örök éberséget. Az olvasók hírekre várnak. A rádió és a televízió állandóan ismételt hivatalos közleményel nem nyugtatták meg őket. E közlemények így hangzottak:

„Nincs helye pániknak. Negyvenkét személyt vesztegzár alá helyeztünk. Megtettünk minden szükséges lépést, hogy a fekete pes-

tis újabb eseteit kiküszöböljük.”

Doktor Bacon halála

Geoffrey Bacon, a fekete ház egyik kutatóorvosa egyik este fáradtan a rosszkedvűen érkezett haza a munkájából. Rosszul érezte magát. Másnapra komoly fájdalmairól panaszokodott. Kórhába kellett szállítani.

A kórházban nem tudták megállapítani a pontos diagnózist, Bacon betegsége nem hasonlított egyikre sem azok közül, amelyeket itt gyógyítanak. Csak, amikor két nappal később meghalt és arca szinte teljesen fekete lett, jutott az észébe valakinek, hogy hol dolgozik Bacon. És ekkor már ismerték a diagnózist is: Broncho-pulmonaris pestis.

1910-ben fordult elő az utolsó pestis-eset Nagy-Britániában. 1665-ben volt az utolsó járvány, amely egyedur Londonban hetvenezer áldozatot szedett. De ki gondolt volna arra, hogy 1962-ben, az antibiotikumok korában, egy orvos meghalhat e betegségtől?

A lapok nem sokáig tettek hangfogót a cikkeikre. Alig huszonegy órával később az egész közvélemény egyhangúan követelte, hogy a hadügyminisztérium, amelynek ellenőrzése alá tartozik a porton-downsi intézet, nyilatkozzon arról, mit keresnek pestisbacillusok Angliában?

És nem kellett további huszonegy óra sem, hogy az egész világ megtudja: valamennyi nagyhatalom teljes erővel készíti elő a baktériumháborút.

A genfi egyezmény

Negyvenegy állam, köztük az összes nagyhatalom, Kína, Németország, India és Egyiptom (ami számunka érdekes lehet, mert a német tudósok élenjárnak a baktériumháború tudományában) ratifikálták azt a jegyzőkönyvet, amely 1925-ben, Genfben kiterjesztette a gázháborút eltiltó egyezményt a baktériológiai háborúra is. Azóta a közönség alig érdeklődik a borzalmas veszély iránt. Kivéve azon alkalmakkor, amikor a jelenlegi is, amikor egy baleset következtében a pestis beszéltet magáról.

1952-ben volt kénytelen az angol hadügyminiszter a parlamentben hivatalosan beismerni a porton-downsi kutatóközpont létezését. Ebben az évben egy katona véletlen halálából Moszkva nagy propagandahadjáratot szervezett.

1959-ben, Kanadában, dr. Chisholm, az Egészségügyi Világszervezet vezetője hatalmas beszédben vádolta meg a nagyhatalmakat a pestisháború előkészítésével. Az angol parlamentben ismét beszéltek a kérdékről.

A kormány ezúttal azzal a verzióval szolgált, hogy az intézet valóban foglalkozik a baktériumháború tanulmányozásával, de kizárólag defenzív formában: a pestis egy új vírusát fedezték fel, amely ellenáll az antibiotikumoknak és ennek az ellenőrzését próbálják megtalálni.

A habarovszki per

Használták-e valaha is a baktériumfegyvert a háborúban? Erről a mai napig sem tudunk semmi biztosat. A második világháború so-

rán, egy mandzsuriai laboratóriumban ötszáz kísérleti alanyon, főként oroszok és kínaiakon kísérletezték ki a japánok a pestisfegyvert. Állítólag a lakosság körében fertőzött tölőtörlőket osztogattak.

1950-ben az oroszok megpróbálták bíróság elé állítani Hirohito császárt és Ishii tábornokot, akik e kísérleteket irányították. A nyugati hatalmak nem járultak hozzá. Az oroszok mégis megcsinálták a maguk perét és több magasrangú katonatisztet ítélték halálra Habarovszkban.

1952-ben, a kínai propaganda azzal vádolta az Egyesült Államokat, hogy Koreában baktériumfegyvereket vetett be. Széles méretű propagandakampány indult meg az egész kommunista sajtóban. Egyik legelsőantabb terjesztője a rémüzenet Méray Tibor volt, aki nagy riportso-

zatokban számolt be a magyar lapokban arról, hogyan volt „tanuja” a baktériumháborúnak. Az elmúlt években, a Párizsban élő Méray, aki ma antikommunizmusból és meaculapázásból él, könyvben leplezte le saját hazugságait.

Sztálin halála után a kampány elhallgatott. Malik, az Egyesült Nemzetek fórumán visszautasította az amerikai javaslatot, hogy nemzetközi vizsgálat induljon a rágalom ügyében.

Az amerikaiak viszont elutasították azt az orosz javaslatot, hogy az Egyesült Államok ratifikálja a genfi egyezményt, amelyet eltiltja a baktériumfegyver használatát. A Német Szövetségi Köztársaság 1954-ben, Párizsban ünnepélyesen lemondott a baktériumfegyverek használatáról.

Bacon doktor halála azonban napfényre hozott egy olyan tény, amelyet csak a hadügyminisztériumok szakértői ismertek. „Valamennyi nagyhatalom” — írja a nagyon komoly Le Monde vezércikkében — „évtizedek óta készíti elő a baktériumháborút és az előkészületeket ma is folytatja.”

A partizánvadász visszamereng a múltba

Tulajdonképpen semmi közöm hozzá, hogy mit ír a Budapesti megjelent „Élet és Irodalom”, a magyar írók szövetségének hivatalosa. Fényévnvi meszesre jutottam attól, hogy kövessem a végbenmódítottakat, az irodalompolitika kongresszusi dátumokhoz kötött hullámzásait. Igazán nem kenyerem lemérni mi az, ami jelen pillanatban üdvöztető és mi kárhazatos, mik az irodalmi ábrázolás marxista ismérvei és követelményei telen és nyáron, tavasszal és ősszel, napos és esős időben, szélben, vagy hófúvásban.

A fenti folyóiratban közölt irodalompolitikai, esztétikai vitairásokat a legteljesebb közönyosséggel lapozom át még ha szememben tisztelt, érdemes szerzők jegyzik is azokat. Ugyanakkor elolvasok egy-egy verset, elbeszélést. Ezekből a szépirodalmi olvasmányokból kiárad a tavaszias lengés, az egyévtizeden át gúzsba kötött, szájkipeckelt írók virgancsokdéselése, a rét ezerszínű virága felé.

Akiknek csak a viritó pácocs volt évek során a gazdag rét egyetlen virága, azok érthető bódulatnyúlhatnak most a többi felé, ha egyszer már megengedik nekik. Jó is ez. Talán születik igazi irodalom is a művi úton létrehozott helyébe, talán a termelés hőseinek alkonyi konfliktusain, a közönség kényszerített parasztditációján túl az élet létező fényei és árnyai is feltűnnek és bizsergető natást váltanak ki, együttérzést, vagy indulatot fakasztanak, megkondgatják az olvasóban a sorsával hasonlót, a bajjaival, gondjaival azonosat.

Amióta csak tart az olvasás a világ másik felén, amióta nagy és kis tüzek égetik mult idők szentjeit és értékelődnek át a fogalmak, érdeklődéssel nézem e csendes forradalom irodalmi vetületét. Bizony most sok mindent meg mernek írni az írók, olyasmit is, ami tabu volt eddig. Most már a multba is visszakalandoznak és ez a mult nem okvetlenül a tanyá, vagy a munkapad, szűk, nyomorúságos otthon. Molnár Zoltán a folyóirat, legutóbbi, 30-ik számában egy olyan emléket írja meg, melyet a háborúban szerzett, mint a rendfenntartó

Mire való a bank...

Az izraeli ember szeret gúnyolódni azon, hogy milyen rengeteg sok bankja van ennek az apró országnak. Ha valamelyik város egyik utcájának sarkán figyelt volna valamilyik nagybank, hamarosan a szemben lévő kávéház, vagy cipőüzlet is átválik bankfiókká, amelyet a konkurrens pénzintézet avat fel.

Azt is hiszi az izraeli polgár, hogy nincs szükség ilyen sok bankra, különösen amikor arról olvas, hogy a kormány minden hétfőn és csütörtökön újabb rendeletet ad ki a hitelek megszorítására. Minek a bank, ha nem adnak pénzt?

A napokban megtanultuk, hogy az izraeli polgár téved. Szükség van a bankra, sőt sok bankra, de ugyanakkor kellene az is, hogy megmagyarázzák az embereknek, mire való ez az intézmény.

Az alábbi történet egy szövetkezeti faluban zajlott le, amelynek életét közelről ismerem. A mosáv egyik tagja, aki traktortulajdonos is, elhagyja a falut. Ezért eladásra kerül a traktor. A tulajdonos értesítette a

szomszédfalvak vezetőit, hogy a gép alkalmi áron kapható.

Megtudta ezt egy kurd zsidó család is, amely Táánach települési körzetben él. Miután a család egyik tagja már betekintést nyert a traktorvezetés titkaiba, elhatározták, hogy a család jövedelem felvirágoztatása érdekében mozgósítják a nagy familia készpénz-készletét és megveszik a traktort. Futár jött és közölte, hogy másnap érkezze a család a gép megvásárlására.

Másnap meg is jelent. Hatan voltak színes népviseletben, fezzel a fejükön és buggyos nadrágban. A küldöttségben csak férfiak voltak részt. Dédapától a dédunokáig minden nemzedék képviselve volt.

A dédapa valami rejtélyes holmit tartott a hátán, amely egy kendőbe csavartva lógott le.

A tárgyalás rövid volt és vélos.

— Eladó a traktort?
— Eladom.
— Hatezerhatzárás fontért hallottam.

A tulajdonos, aki már 6500-ért régen eladta volna, tréfásan odaszólt:

— Haterhatzárás hatvan, — szólt az öreg kurd és keztenyújtott. A kézzel a kezébe a dédapa vette kezébe az események irányítását. Bezárta kulcsra az ajtót, felkattintotta a villanyt, majd két kéze fogta a hátán tartott, kendőbe csavart, titkos holmit és odavágta a ház kopadóijához.

Agyagkorsó volt, arabul „dzsara”, amely azonnal apró darabokra tört és a tartalma, 5, 10 és 50 fontosok, sőt egyfontosok is — beborították a padlózatot. Ekkor behozták, hogy szükség volt az egész család munkájára. Összeszedték, szortírozták, megszámlálták és kisimították az eltört „dzsara” gyűrött tartalmát, mert a pénz valószínűleg csak erőszakkal lehetett begyömöszölni az agyagkorsó kis nyílásán.

Persze, nem számolták össze az egész pénzt, 6660-nál megálltak, a többi visszacsavarták a kendőbe és a patriarchális családi szokások szellemében, a család, a dédapa magához vette.

— Miért nem tartod a pénzed a bankba? — kérdezte az egykori traktor-tulajdonos.

Az öreg hamiskásan mosolygott és így válaszolt:

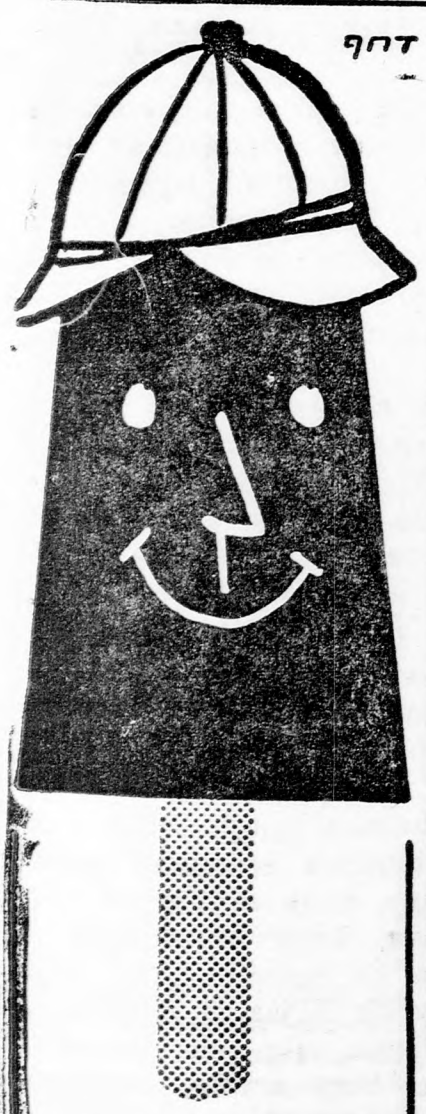
— Van nekem még egy dzsarám otthon. Az az igazi bank, mert benne van a földben. Csak a család tudja, hogy hol van, azt a pénzt nem lehet elrabolni a bankból, s nem lesz baj akkor sem, ha a bankot csőd éri. Tudom én, amit tudok.

Ezekután az öreg kurd és családja felmászott a traktorra, amelyet a vezetőhez értő férfi elindított Táánach felé.

Kugel László (Kfar Kisch)

IZRAELI OPERA
Hétfő, aug. 20., este 8.30
A SEVILLAI BORBELY

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:
ELŐADÁSOK KEZDETE: 7.30 és 9.30 órákor
ALLENBY: A nék számára született
ARMON DAVID: Lopott boldogság
BEN JEHUDA: Az éjszaka világa II.
CAFON: Porgy és Bess
CHEN: Taxi Tobrukba
GAT: Légen kopog az ajtó
ESZTER: Mind beleszerettek
HOD: A hírhedt
MAXIM: A szép amerikai
MIGDALOR: Szeretlemben illő
MUGRABI: A megállított házasasszony
ORION: Kutyákról és tolvajokról
OPHIR: Ursus háborúja
PEER: Fiatalkor
PARIS: Mrs. Maribel
SDEROT: Este és reggel kószók
TEL-AVIV: Hó a Kilimandzsáom
TAMAR: A bekerített csoport
YARON: Az igazság 3 arca
ZAMIR: Furuja és nyílt verseny, 22.45: szerenádok.

Próbálja ki még **TROPICAL** az új fagyaltot fapálcikán amely az **inyencek** fagyaltja **Artie**

HIREI
hónappal ez-
hírt a Wizo
menyének, a
pközi otthon-
áról és az az-
rid idő alatt,
nál tartunk.
dik intézmény
Kirját Gáton
otthon, ötven
gadására Kir-
észülőben van
secsemő befo-
almas otthon.
attak egy női
Asdodon, a-
ak van már
s egy 'döszá-
otthona most
előtt egy, a
névét viselő
megfelelő if-
yiségei.
a beer-séval
n harmadik
intézet most
befogadására
n újabb in-
tak a nagy
tel Avivban,
a Katamon
gyanebben a
gy ifjúsági
k befejezése
Avivban egy
ermet adtak
rendelété.
onalon egyre
gi problémák
gy felelősség-
k, különösen
kmai kikép-
képpen a me-
kiképzést il-
évek során
Ez utób-
ett követel-
ódta a ke-
álta, de az
kiképzésben
en Itto asz-
legújabban
edik női bi-
etti nagy k-
tett mult áll,
zo legfiata-
d később
első főt-
Izraeli volt
e, az ismert
os, elragad-
atóságát az
k konferen-
er évvel ez-
élt aszso-
adásával.
Wizo 39-ik
okozott erő-
telezte az
z Izraelben
b aijjahul-
Wizo óriási
ó a holland
előkelőségek
Pill-
-át. Min-
kiváló volt
Wizo közben-
nyunt nagy
szony. Ber-
sheim roko-
egy stipen-
esítették az
A tel-avivi
iskola sze-
endékei en-
jóvóltából
anulmányal-
portugálai
nyitották
lisszaboni
gazdagon
rendkívül
a vendég-
pazar vi-
mértékben
frikai kam-
Wizo-csoport
en kedvező
Aviva Ná-
tan követ-
án megala-
Japan-Israel
ésation) fé-
észenzett,
a-
ime az ot-
adt fejlődé-
intézetének
A JIWO
és 88 zsidó
Elnöke a
követ fele-
asszony.
Gáton Tani

ISTENKERESŐK A KARPATOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE IRTA: SCHÖN DEZSŐ

45.

Reb Jánkev egyébként is nagy ösök gyermeke volt. A frankhoni Provence-ból került Galiciába és ősei is onnan származtak.

Hinde hallotta gyermekkorában, hogy mielőtt kiutáltak volna Provence zsidóit, előbb szemük látára lerombolták Marseillesben a provencei főváros templomait és imaházait. Az új gálut-vándorok vállukra vették az ósrégi templom köveit és addig cipelték a drága terhet, míg el nem jutottak Prágába, ahol lerakták az új templom alapjait és ebbe építették bele a köveket. Ennek az újépült templomnak az Alt-Neuschul nevet adták. Ebből a családból származtak az Alt-Schulerek és ezeknek volt a gyermeke reb Jánkev, a fiatal bedőházi rebebn nagyapja.

Abban az imakönyvben, melyet édesanyjától kapott, apa nagyapjának a neve is be volt jegyezve: Reb Naftule Ropsicer. Valamennyi őse közül Hinde aszszony előtt ez volt a legszimpatikusabb. Drága ember volt reb Naftule, a ropsici nagyapa, amolyan szelid, mosolygós arcú, vicces bácsi, aki amellett korának legnagyobb cádikja volt. Amikor rá gondolt, körül nézett a temetőben és látta, hogy a besz-din-sámesz már kiment a temetőkerből és ő magára maradt. Van esze a sámesznek, tudja, hogy idegen nem tartózkodhat ott, amikor ő őseivel beszél ki magát. Reb Naftule Ropsicer — gondolta — végeredményben más, mint a többi: külön, emberibb és megértőbb. Legutóbb is, amikor esküvője előtt itt járt, alaposan kidiskurálta magát vele. Hiába, a vér nem válik egykönnyen vízzé...

„Drága nagyapa — eszedett a fiatal bedőházi rebebn — maholnap új életet hozok a világra és Máramarosban nagyon félek, mert máchlojke van és minket is belevonnak... Szrulcse nagyapja megígérte, hogy meg fogjuk hódítani Máramarosban a zsidó szíveket, de ő meghalt és most háború van ott és én keveset segíthetek férjemnek, mert én csak egy bűnös asszonyi teremtes vagyok...”

Megeredtek a könnyei. Melege lett, puha, simogató kezét érzett és mosolygós arcot látott maga előtt, reb Naftule Ropsicer arcát. Nem érdemes sírni — mondta a mosolygós szemek — nem olyan nagy a bibi, gyermek, majd ellátjuk azoknak a máramarosi verekedőknek a baját. No, nézzél szépen nagyapadra, így, te kis bugris, no, kacagj szépen...

A látomás eltűnt, megtörölte a szemét. Megkönyyebült. Mennyivel többet ér egy mosoly, egy jószágos, megbékítő mosoly, mint azok a komor és fenéges cádik-tekintetek... Mennyire másnak látja ő nagyapját, a tréfacsináló cádikot, mint a többi családbeli cádikot...

Amikor a zsikevi temetőből kiment, felüdült. Nem ismert saját magára. Néhány napig még otthon maradt, szülei házában, kipihente magát, azután elbúcsúzott a familiától és visszatért bedőházi otthonába.

Két hónappal később pedig egy fiúgyermek születését jelentették be reb Jánkel Rosenbergnél, a técsői zsidó anyakönyvvezetőnél. Az újszülött, elhalt nagyapja után, a Mendel nevet kapta.

★

Csütörtökön született meg az első gyermek a bedőházi reb Szrulcse házában. Még aznap futárok vitték szét a hírt a környező falvakba. A pénteki napon zsidók jöttek a Tisza innenső oldaláról, kikészítették a csónakokat, kisebb lakomát csaptak a szabad éj alatt, új lakhelyüknek nevezték meg a Tisza-partját, hogy másnap, szombaton, nyugodtan és a vallási formásgoknak megfelelően átevezhessenek a tulsó partra, ahol fiatal cádikjuk, reb Bürechl Wizsnitzer fia trónol, mint Wizsnitzben rezidáló édesapjának máramarosi helytartója.

Péntek este nagy örömmel volt a bedőházi udvarban. Vacsora után átmentek a beszmedrisből a rebe lakására, az ugynevezett második lakomához. Nem mentek át mindannyian, csak az udvar bizalmasai: az előkelőbb és agilisabb hívek. Körbe fogták a fiatal cádikot és boldogan énekeltek: „Sebesifléni suchár luni — haj — vájifrekéni micuréni — haj — haj — haj...”

Egy fiú rontott be hirtelen a szobába, ajkai remegtek, nem birt szöhoz jutni. Kifújta magát, majd szaggatottan mondta: — Rebe, jönnek a csendőrök — a rebét keresik — el akarják vinni...

— A bibi! — kiáltotta reb Majse Duved, a gányai posekul. — Hányan vannak? Beszélni kell velük...

— Ne csináljatok semmit, — mondta a rebe nyugodtan. Majd megfogta bizalmasának, reb Mordche Chune-nak a kezét és a kerteken keresztül nekivágott a szántóföldnek.

Néhány perc múlva Szkolczy csendbiztos negyven zsandár kíséretében állott meg a rabbi háza előtt. A zsandárokat a ház körül helyezte el, mert feljebbvalói figyelmeztették, hogy péntek este lévén, sokan vannak a csodarabbinál, föltétlen óvatossággal járjon el. A csendbiztos, kezében élesre töltött fegyverrel benyitott a házba és közölte, hogy Hágger Izráel rabbit keresi.

A gábenak, aki jelentkezett, belügyminiszteri rendeletet mutatott, melynek értelmében azonnali hatállyal, örök időkre kiutasítják a magyar birodalom területéről a Hágger-család valamennyi tagját. „Ezek a csodarabbik — így szólt a belügyminiszteri rendelet indokolása — kártékony működésükkel kimerítik a kuruzslás törvénybe ütköző bűncselekménynek kritériumát, s miután az ország északkeleti megyeiben az izráelita vallású lakosságra nagy befolyással bírnak, a kultura és haladás legveszedelmesebb ellenfeleinek tekintendők.”

A gábe nem sokat értett a rendelet részleteiből, de a csendbiztos értésére adta, hogy a rabbi nincs itt, hanem Bukovinában tölti a szombatot. A csendbiztos kijelentette, hogy tudomása szerint a rabbi igenis itt tölti a szombatot, sőt azt is tudja, hogy keresztelőre készülnek és öröm van a háznál. Ennél fogva kénytelen a házat átkutatni. A csendőrök végigjárták az egész lakást, még a betegágyas rebebn szobájába is benéztek. S kutattak az ágyak alatt is, ami a rebebn-nek sok izgalmat és betegágyi lázt okozott. Majd kitiltottak a házból minden idegen, nem oda tartozó embert és a ház elé fegyveres őrt állítottak.

Reb Szrulcse, a fiatal bedőházi cádik pedig üldözött vad módjára egész éjszaka kóborolt. Erdőkön, mezőkön vágott keresztül. Átgázolt a Libánmocsáron és a Talabár-patakon és hajnal felé fáradtan, lesújtva és összetörve Bocskóra érkezett. Reb Jidl-Eber házában sirva fakadt:

— Világ Ura, mit bűnöztem én annyit, hogy ilyen szörnyű csapásokat mász rám...?

A rákövetkező héten, csütörtökön, Bedőháznál megtartották az újszülött brisz-ünnepélyét, hatóságilag engedélyezett tíz személy jelenlétében. Vasárnap pedig felültették egy szekerre a betegágyas aszszonyt apró csecsemőjével, a tiznapos Hágger Mendellel együtt és a szomorú kis család visszament az ősi fellegvárba, Wizsnitzbe.

A wizsnitzzi rebe gyermekeit kiűzték Máramarosból...

HARMINCHARMADIK FEJEZET

A bedőházi eset után úgy tűnt, mintha a hadakozó felek ráeszméltek volna arra, hogy a szigeti háború mély örvény felé taszította a máramarosi chaszidizmust. A robbanás zaja pillanatokra megsüketítette a füleket, majd annak elmulása után az emberek kíváncsian néztek körül: látni akarták, vajon milyen arányokat öltött az újabb pusztítás...?

A botrány nyomán támadt zűrzavar még le sem csillapodott, amikor a pártok egymás szemére kezdték vetni a bedőházi gyalázatot. A történetekért kölcsönösen egymást tették felelőssé. A Káhán-párt azt kiáltotta, hogy a Teitelbaumok denúciáltak. A szigeti udvar — mondták a Káhánok — hatalmi törekvéseiben odáig megy, hogy Máramaros területéről az összes chaszid rabbit ki akarja füstölni. A wizsnitzzi udvarra különösen neheztelnek, mert annak politikai súlyát nem sikerült letörniük. A wizsnitzzi udvar — így folytatták az érvelést — a szigeti háború ügyében sem akart a Teitelbaumok mellé állni, mert nem helyesli az eljárásukat, ennek a becsületes magatartásnak pedig az lett az eredménye, hogy „az ortodoxia bajnokai beárulták a cádikot a hatóságoknál, remélve, hogy ennek révén zavartalanul végezhetik romboló munkájukat.”

A Teitelbaum-párt ugyanakkor azt állította, hogy a szefárd-párti emberek csikarták ki a belügyminiszteri rendeletet. A szefárd-párt — mondták — ilyen módon akarja a wizsnitzzi dinasztit a szigeti udvar ellen uszítani. „Mi azonban hisszük — mondták a Teitelbaum-pártiak — hogy wizsnitzzi chaszid testvéreink átlátnak a szítán és nem fognak segédkezni nyujtani a szefárd névvel kérkedő szigeti vallásromboló neológoknak.”

A bedőházi botrány ilyenformán csak arra volt jó, hogy az ellentéteket még jobban kiélezze. A háború ebben a fázisában a szennynek olyan áradatát szabadított el, amely az egész szigeti zsidóságot ellepte és legjobb energiáit pocskolta el. A háború valóságos lidércként nehezedett rá a jobsorsra érdemes városra.

Hová lett a szigeti zsidóság jókedve? Hers Lájb, az aranyzajú márseliki Galiciában ette a

száműzetés keserű kenyerét, reb Berce Koffler humora egyre fanyarabb lett és utóbb bevallotta, hogy fél szatirát csinálni, mert ezek a fanatikusok olyan komolyan vesznek mindent, hogy a végén még az ő élceiért is megtalálnak haragudni.

Igaz, a széder-estén még megtréfálták Chájem Mordchet, a „tót”-ot. Szegény öregnek a Messiás volt a mániája. Biztos értesülései voltak arról, hogy a Messiás eljövetele csupán napok kérdése. Kevés megtakarított pénzén kinyomatott egy könyvet, melynek az „Imré Binu” címet adta. A könyv az Énekek Éneké-nek a kommentárját tartalmazta és felsorolta a Messiás eljövetele előtti idők összes borzalmait. Az öreg tót-zsidó azt állította, hogy Messiás a széder-estén fog megjönni, s mivel erre az estére tette Messiás eljövetelének időpontját, az ünnepre alaposan felkészült.

Az egész város tudta, hogy Chájem Mordche új kitilt (halotti köntöst) rendelt magának és, hogy az eljövendő Messiás számára hatalmas ezüst serleget készíttetett. A széder-estén egy társaság megtréfálta az öreget. Elbújtak az ablaka alatt és sófárokat fújtak. Az öreg Chájem Mordche hosszú halotti köntösben rohant a rabbihoz, hogy hírül adja, miszerint megjött a Messiás, saját fülével hallotta a sófár hangját.

Máskor hasonló esetekben hónapokon keresztül mulattak a szigeti zsidók, most azonban csak mosolyogtak rajta. S az ünnep után, az első nyári szellő ezt a mosolyt is lefújta az arcokról. A hadakozó felek fokozott hévvel vetették bele magukat a harcba.

Néhány héttel a bedőházi eset után a szefárd-párt időszereinek találta a wizsnitzzi udvar felé való közeledést. Az új orientációt különböző okok tették szükségessé. Először is nagyon jól tudták, hogy egy olyan hitközség, melynek érdekei szöges ellentétben állnak az ortodox Központi Iroda érdekeivel, ki van téve annak, hogy ászzerlják és hitszegőnek bélyegezzék. Tudták, hogy ez az veszély akkor is fennáll, ha történetesen ennek a hitközségnek minden egyes tagja csupa tannaita volna. Az új szefárd hitközségnek — mondták — erős szövetségseket kell keresnie, hogy szükség esetén megvédjék a támadások ellen.

Különbö is kézenfekvő és logikus volt, hogy az új hitközségnek a wizsnitzzi udvar barátságát kell keresnie. Egyrészt, mert ez a dinasztia a legnagyobb hatalmat képviselte a megyében, másrészt, mert a hitközség legfontosabb funkcionárusa és végrehajtó hatalma, a sakter, emberemlékezet óta csakis rabbi utasítására és annak fennhatósága alatt kezdi meg működését.

A szefárd párt vezetői, akik a háború során a hadműveletek számtalan csinját-binját sajátították el, nem mentek egyedül Wizsnitzbe, hanem magukkal vitték a falvak chaszid vezéreit; azokat, kiket a chaszid világban „wizsnitzer knepp” néven ismernek. Hadd beszéljenek ők a rebével és birják rá, hogy a szefárd hitközség zámára adjon saktert.

A wizsnitzzi tábor máramarosi vezérei azzal mentek cádikjukhoz, hogy sakterre van szükségük. Sziget nagy város — mondták — gyakoriak a vásárok, sokan egész héten át bent vannak a városban, csak szombatra mennek haza a falujukba, nem is beszélve azokról, akik állandóan Szigeten laknak. A rebének természetes joga, hogy saktert küldjön Máramarosba. Köztudomásu, hogy annakidején a Hágger-dinasztia okkupálta az egész megyét, több mint egy évszázada, hogy ők látják el rabbiával és sakterrel Máramarost. Hiszen még reb Lipe édesapja is elment Wizsnitzbe, hogy a rebe láttamozza a kansziszját. Nyilvánvaló, hogy ő is elismerte a wizsnitzzi udvar fennhatóságát és jogait.

De mindentől eltekintve — mondták a chaszid vezérek — miért ne gyakorolná a rebe az ő jogait úgy, ahogy ősei gyakorolták? Hiába, a wizsnitzzi chaszid csakis annak a sakternek a sechitájából akar enni, akit a rebe delegál. Itt van például reb Joszef Mordche Káhán Dragoméralfalváról, reb Cheszel Avrum Ternever, reb Hers Stern Rozáliáról, reb Avrum Chájem Hágger Visórol, a legkitünőbb chaszidok, nemde? S bizony ezek az emberek, ha bemennek Szigetre, csakis egy wizsnitzzi sakter sechitájából akarnak enni. Joguk van hozzá. Hol van az a hatalom, amelyik beleszólna az ő dolgukba? Hol van az a hatalom, amely korlátokat állíthatna a rebe és hivei közé? A rebe nem tagadhatja meg részüket. Reb Bürechl ősei évszázadokon keresztül gyakorolták ezt a jogot, de sosem tagadták meg a hívóktól a saktert, éppen ellenkezőleg...

(Folytatása kedden)

Az araboknak nyújtott amerikai segély lehetővé tette haderejük fokozását

Washington állítólag „tárgyalogabb” magatartásra készül Izrael és az arab államok felé

Washington. (UPI). — Izrael figyelmeztetése, amelyek szerint az arab államoknak nyújtott fokozott amerikai támogatás fenyegetést jelent a Közelkeleten és lehetővé teszi, hogy az arab államok nagy mennyiségben vásároljanak fegyvert a kommunista államoktól, ugylászik eredménytelen maradtak. Az amerikai kormány folytatja a békéltetés politikáját az arabokkal és továbbra is támogatást fog nyújtani a részükre. — közli az United Press Washingtonból.

AMERIKAI SEGÉLY AZ ARAB ORSZÁGOKNAK

Amerika és izraeli források szerint az Egyiptomnak és Szíriának nyújtott segély az elmúlt évben rendkívül módon megnövekedett. Ugyanakkor az Egyesült Államok a diplomáciai viszony javítására is törekszik, főleg Egyiptommal, ami az anyagi segítség révén sikerrel jár. Egyiptomnak egy év alatt 236 millió dollár segélyt nyújtottak, beleértve a mezőgazdasági fölsolegok szállításait, amelyeket egyiptomi valutában számolnak el, 165 millió dollár értékben, továbbá soronkívüli élelmiszerküldeményeket 29 millió dollár értékben, 20 millió dollár értékben, 20 millió dollár értékben kölcsönt, 20 millió dollár a gazdaság megszilárdítására, végül pedig 2 millió dollár technikai segélyt.

Szíria és Jordánia ugyan ebben az időben 50 millió dollárt kaptak.

MENNYIT KAPOTT ISRAEL

Ezzel szemben Izrael a vitatott évben 86 millió dollár segélyben részesült, beleértve 29 millió dollár értékű mezőgazdasági felsőlegét, az Export-Import Bank kölcsönét és amelyekből az El Al lőkhajtásos gépeket vásárolt összesen 12 millió dollár értékben.

Izraeli diplomáciai körökben az állítják, hogy az araboknak nyújtott támogatás lehetővé tette számukra haderejük fokozását. Egyiptom esetében, amely legutóbb elég nagy távú rakétákat lőtt ki és MIG 21 típusú repülőgépeket vásárolt, az amerikai segély lehetővé tette, hogy költségtérítés nélkül jelentős részét fegyvervásárlására fordítsa. Annak ellenére, hogy az amerikai parlament több tagja is óvja a kormányt az arabok túlzott támogatásától, nem várható nagy változás Amerika közkeleteli politikájában.

AMERIKAI PENZERT SZOVJET FEGYVER

A kongresszus számos tagja, így Hugh Scott és Kenneth Keating szenátorok azzal vádolták a kormányt, hogy olyan arrabbarát orientációt vezetett be, amelyre még nem volt példa az Egyesült Államok politikájában. Keating szenátor azt követelte, hogy szüntessék meg a támogatást Naszernél, mert ez lehetővé teszi számára, hogy különböző gazdasági manőverezések révén a Szovjetuniótól szereket fejezzék bevezetni a segélynyújtás elsősorú sorrendjében — mondotta Keating.

Az amerikai kormány köréből mindig a következő sztereotip válasz hangzik el: „Az Egyesült Államok most az egyenlőség politikáját követi Izrael és az arab államok között.”

FONTOS VALTOZAS VARHATO?

London. (STA). — A Daily Telegraph beírta tudósítója arról számol be, hogy Amerika közkeleteli politikájában fontos változás várható. A leglényegesebb

számvárhoz való viszonyához: a tudatos kockázat annak a reményében, hogy a nagyarányú gazdasági segély ki fogja egyensúlyozni a szovjet tevékenységét, főképpen az aszszuáni erőmű építésével megnyitkozó támogatást, valamint a fegyverszállításokat.

Washington az utóbbi időben fokozza az erőfeszítéseket az arab menekültek helyzetének feljavítására és befolyásolni igyekszik Izraelt, hogy mutasson liberálisabb magatartást a menekültekkel szemben. Kennedy-kormányja hajlandó támogatni Izraelt az arab menekültek kártalanításában — írja a Daily Telegraph.

ALTERNATIVA HIANYABAN TUDATOS KOCKAZAT

Az amerikai diplomaták azt állítják, hogy az egyiptomi politikai életben nincs alternatíva Naszernél. A jelenlegi kormányrendszer bukása feltétlenül kedvezőtlen volna a Nyugat szempontjából. Amerikának az Egyiptomhoz való kapcsolata hasonló a Jugoszláviához való viszonyához: a tudatos kockázat annak a reményében, hogy a nagyarányú gazdasági segély ki fogja egyensúlyozni a szovjet tevékenységét, főképpen az aszszuáni erőmű építésével megnyitkozó támogatást, valamint a fegyverszállításokat.

Az újabb „bandungi konferencia” miatt nem vehet részt Izrael az ázsiai játékokban

Állítólag maga dr. Szukarno államelnök vonatta vissza Egyiptom kedvéért az általa jóváhagyott meghívást — Még nem hangzott el az utolsó szó az ügyben

Politikai körök véleménye szerint a Dzsakartába készülő izraeli sportkötőbizottság bonyodalmait mögött maga dr. Szukarno indonéz elnök áll, aki személyes utasítást adott az izraeli sportolók mellőzésére.

Annakidején maga Szukarno hagyta jóvá Izrael hivatalos meghívását, amely márciusban meg is történt. De közben olyan politikai fejlemények történtek, amelyeknek hatására az indonéz elnök megváltoztatta álláspontját. Ez világosan kiderül a kairói rádió minapi közléséből, amely szerint Szukarno az indonéz függetlenségi nappalra újabb „bandungi konferencia” összehívását javasolta ázsiai és afrikai államok részvételével. A kairói rádió szerint egyiptomi politikai körök örömmel üdvözölték ennek a mohamedán államnak a kezdeményezését, „amely hiúság az arab ügyhöz.” Arab és izraeli körökben ugyan tudják, hogy Naszser azzal a feltétellel járult hozzá ennek a konferenciának a megtartásához, ha Indonézia megakadályozza Izrael részvételét a dzsakartai játékokon. A második feltétel az volt, hogy Egyiptomot is meghívják Dzsakartába. Jóllehet nem tartozik az ázsiai kontinenshez és így nem is volna joga részt venni az ázsiai játékokon.

Izrael részvételéről két héttel ezelőtt tárgyalt az indonéz kormány és már akkor elhatározták, hogy azt elgáncsolják. Így történt, hogy nem küldték el az izraeli sportolók részvétel igazolványait, amelyekkel indonéz elnöki beutazási vízumnak is tekintenek. A dzsakartai kormányhatározatról Izrael egyik távolkeleti nagykövetsége tájékoztatta Jeruzsálemet. A

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

A Bné Herzl ezúton hívja meg szeretettel tagjait és barátait augusztus 20-án, a. u. 10 órára a Panorámában (Erichmann 1. sz.) megtartandó kártyapartijára. Házasszony: Löwinger Aranka.

nagykövetség, amely eddig az izraeli sportolók jegyének megszerzésével foglalkozott, utasítást kapott, hogy ne törődjék többet ezzel a kérdéssel.

Lehetséges azonban, hogy Indonézia kellemetlen helyzetbe kerül a vizsálya miatt. Az ázsiai játékok központi tanácsa is ülést tart Dzsakartában, amelyen Indonézia alighanem kisebbségben fog maradni. Manilában közölték, hogy a Fülöp-szigetek megbízottja Izrael és Formosa meghívása mellett fog szavazni és ugyanilyen álláspontot lehet várni Japán, Sziám, Dél-Vietnám és Pakisztán küldöttségeitől. Az sem valószínű, hogy Indonézia el fogja nyerni közvetlen szomszédainak, Malajának és Szingapurnak a támogatását, sőt, még a két ugynevezett neutralista állam, Burma és Cambodja szavazata sem látszik biztosítva Indonézia részére.

Az olévárosok munkanélkülisége foglalkoztatja a Hisztdadrutot

Bizonyos közmunkák beindítására ismét működésbe akarják helyezni a munkügyi alapot

Tel Aviv. (Az Új Kelet tudósítójától). A Hisztdadrut ügyvezetősége tegnap az országfejlesztési városokban tapasztalható munkanélküliség problémájáról tárgyalt, amely egyre komolyabb méreteket ölt. Az ülésen Alharon Becker főtitkár számolt be a helyzetéről, rámutatva arra, hogy Kirját Smonán, Názaret-Ilitben és más olévárosokban mutatók munkanélküliség veszélyeztetni a további kitta lehetőségeket.

Az a paradox helyzet állt elő, — mondotta, — hogy míg komoly szak-

tek megbízottja Izrael és Formosa meghívása mellett fog szavazni és ugyanilyen álláspontot lehet várni Japán, Sziám, Dél-Vietnám és Pakisztán küldöttségeitől. Az sem valószínű, hogy Indonézia el fogja nyerni közvetlen szomszédainak, Malajának és Szingapurnak a támogatását, sőt, még a két ugynevezett neutralista állam, Burma és Cambodja szavazata sem látszik biztosítva Indonézia részére.

MIÉRT MARADT EL A GÖRÖG-ISRAELI USZOMÉRKÖZÉS?

Ma kellett volna lebonyolítani Athénben a Görögország és Izrael közötti úszó és vízpoló találkozót, amely — mint ismeretes — a görögök „különös” magatartásán hiúsult meg. Az athéni lemondás kulisszatitkairól nyilatkozott Chajim Wein, az izraeli sportszövetség elnöke, aki 1960-ban Görögországban járt úszócsapatot vezetve. Wein nyilatkozatában szerette a „vizbeesett” úszóverseny ügyét nem-politikai akcióként értékelni és lehetségesnek tartja, hogy: 1. adminisztrációs hiba történt, amely különböző félreértésekre vezetett; 2. a görög sportszövetség meg akarta kímélni csapatukat egy kiadós vereségtől; 3. esetleg

költségvetési nehézségekbe bonyolódott. Ugyanakkor elmondja, hogy a görögök mér két kosárlabdamerkőzésre, egy atlétikai viadalarra és az említett úszóversenyre való meghívással „tartoznak”.

Megfigyelők ugyanazért nem tartják kizártnak hogy a görög szövetség, amely a beírult Földközéptengeri Játékokon az arab sport-federációk befolyása alá került, politikai céllal teszi barátságos lépéseit Izraellel szemben. (s)

● A floridai Quincy melletti műtávon felfordult egy csónak és 18 néger kisgyerek, akiket egy pap vitt kirándulásra, a vízbe fült.

Sport

NEM MEGYUNK DZSAKARTABA

Hónapok hosszú készülődésének ez a vége: nem megyünk Dzsakartába. Talán még csoda történik és az utolsó napon megérkeznek a szükséges és oly nagyra várt személyazonossági igazolványok. Nem sikerült ezeket megkapni semmiféle formában. Sem a rendezőséghez küldött levelek és táviratok, sem a nemzetközi Labdarúgó Szövetség elnökéhez intézett levél, de még az olimpiai bizottság elnökéhez küldött jelentés sem hozta meg az eredményt: a személyazonossági igazolványokat. A Rómába küldött megbízott sem tudta megszerezni ezeket az okmányokat és az Izraeli Olimpiai Bizottság elnökének privát levele sem, amelyet az indonéz versenyrendezés elnökéhez intézett. Nincs! Enküll pedig az izraeli csapat nem indul el. A sportolók, akiket ez a visszautasítás érint megtalálják majd világszerte az ifthoni sporteseményekben és más országokkal történő versengésben.

A MAKKÁBI GYÖZÖTT HOLLANDIÁBAN

A Makkábi Tel Aviv és a Makkábi Cáfón kézilabda vegyescsapata Hollandiában játszott az Olimpia csapatával. Az izraeli csapat 12:11-re megnyerte a mérkőzést, noha a félidőben 6:5-re a hollandok vezettek. Szandler hat gólt dobott, Brin négyet, Mandler kettőt. Nagyszerűen játszott a Makkábi védelem és kitűnő volt Szandler.

A GIVAT-CHAJIMI USZÓVERSENY EREDMÉNYEI

Somron bajnokságát Givat Chajimban rendezték. A csapatversenyt 199 ponttal a Givat Chajim nyerte, 182 pontot ért el Gán Smuel, 59 pontot Rámát-Chéfer, 56 pontot a Máján Cvi. A kerületből 150 versenyző vett részt. A verseny érdekessége Gerson Sefa rekordjavító kísérlete volt a 100 méteres mellúszásban. A kísérlet nem sikerült, 1:14.1 perc alatt úszta a távot.

A Brit Makkábi Atid úszói nyertek meg a Trahes-fivérek emlékére rendezett versenyt. Dáni Kárpán 50 méteres pillangó úszásban 29.9 másodpercet ért el, amivel beállította az országos rekordot. Új Makkábi rekordot úsztak: Kárpán a 100 méteres hátón 1:14.8 perc alatt és Chana Meron 100 méteres mellúszásban, 1:29.8 perc alatt.

A KÜLFÖLD SPORTJA

Csikágóban az ausztrál Maria Rose 400 méteres gyorsúszásban megjavította a világrekordot, 4:13.4 perces idővel. Ugyancsak rekordot javított a 16 éves amerikai úszónő, Karoline Hause, aki az 1500 métert 18:44 perc alatt úszta végig és 18.8 másodperccel javította meg a fennálló világrekordot. — Ugyanott Don Schullander beállította a japán Yamanaka rekordját a 200 méteres gyorsúszásban, 2:00.4 perces idővel.

Svédország — Olaszország atlétikai versenyt Stockholmában a svédek nyertek meg 116:96 pontarányban.

A verseny meglepetését Carló Lievore, az olasz világrekorder szolgáltatta, aki Rademanntól, honfitársától vereséget szenvedett. A győztes 77.12, Lievore 74.63 métert dobott gerelyvel.

A londoni White City pályán Jim Beatty amerikai rekordot futott 1 angol mérföldön 3:56.5 perces idővel. Ugyanott Dorothy Hyman 100 méteres síkfűtásban 11.5 másodpercet ért el.

Elvették Sherry Finkbine magzatát

Stockholm. (Reuter). — Svéd orvosok tegnap hivatalos engedély alapján elvették Sherry Finkbine amerikai televízió színésznő magzatát. A 30 éves, csontos szidó asszony esete hatalmas port vert fel Amerikában. Sherry Finkbine, aki az Arizona állambeli Phoenix város lakosa és ottani televízióban szokott szerepelni, terhessége alatt Thalidomide csillapítószerrel vett be és attól tartott, hogy torzszerűt fog világrahozni. Ezér Phoenix bíróságához fordult, hogy engedélyt kapjon a magzat elhajtására, de a bíróság ezt elutasította. Férje az operáció után kijelentette, hogy az orvosok deformáció jeleit észlelték a magzaton.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményel

★ TEL-AVIV
A telavivi HOH szociális bizottságának elnöke, Haim József, minden vasárnap és hétfőn délután 10 — 12 óráig fogadja a tanácsot és útbaigatást a szociális bizottsághoz fordulókat.

Jóli ügyekben (új olék és tagok részére ingyenes tanácsadásra — beutalás céljából — kérjük a telavivi HOH titkársággal (Hajmankon 61.) összeköttetésbe lépni).

CHOLON Muszosok, figyelem!

A choloni HOH augusztus 21-én kedden este 8 órakor az uszóda teraszán tartja baráti összejövetelét. — Az alkalommal a Volt Munkaszolgálatosok Szövetsége vezetői előadást tartanak: „Mi a helyzet ma a német kármentés törvények körül és mik a lehetőségek az 1963 óta érkezettek ügyében” címen.

Volt munkaszolgálatosok, saját érdekeikben jöjjenek mind a klubba. — Belépődíj nincs.

RISON LEON ES KÖRNYEKE

Augusztus 29-én, szerdán este 8.15 órakor a „Cion” moziban NAGY KABARÉ-EST Szenes Gizella és Molnár Pál

és kiváló művész-házaspár részvételével. Tel-Aviv után Rison Leonban mutatkoznak be szentimentális műsorokkal.

Molnár Ferenc, Ném Károly, Kellér Andor és Lőrinc Miklós legstikeritűbb kabaré-műveit mutatják színpadon. Terembérhozzájárulás 2.-font. Jegyérték: Gitta füzőszalon és Fiedmann-hál Rison-ban; Ruchovton: Markovits kozmetikai szalon, Herzi 188.

Radio

6: Műsora, 8:05: rövid hírek, 8:10: zenélő óra, 8:37: műsorismertetés, 7: hírek, 9:17: hang-lemezsek, — 7:45: Izraeli dalok, 8: rövid hírek, — 11:16: népszerű koncert (Saint Saens: Szimfónia-koncert; Arutonian: Trombita-koncert; Prokofjev: „Klasszikus” szimfónia; Ravel: Svít; Wagner: „Cyrano de Bergerac”) nyitány, 12: asszonyrovat, 12:30: tért dalok, 12:45: déli zene, 12:30: üdvözlétek oléktól, 13:30: hírek, 13:45: Hová megyünk ma este? 13:58: hírszerefelegelés, 17: rövid hírek, hírszerefelegelés, 17:25: Natan Hisoni összejövetelének műsora, — 18:30: ifjúsági tanácsok, 19: hírek, — 19:20: filmismertetés, 19:30: hang-lemezsek, 20:50: T’nách részletek, 21: hírek, 21:30: rádió hangjáték, 22:30: Debussy és Honegger szonáta, előadja Rafael Sommer-Hertz (cselló) és Aliza Herzl (zongora), 23: hírek.

PARHUZAMOS MŰSOR
8: Rövid hírek, 8:02: reklámok és hanglemezsek 10 óráig; 10: rövid hírek, — 17:05: hanglemezsek, 18: hírek, majd a hanglemezsműsor folytatása, 21:30: szórakoztató műsor.

A HADSEREG MŰSORA
10-11 óráig hanglemezsműsor, 18:03: üdvözlő dalok, 18:40: dalok és ritmus, 19 hírek, 19:15: Úde és friss, 19:30: Egysegék és mikrofon előtt, 20: slágerek, — 20:30: a hadsereg híradója, 21: hírek, — 21:15: hét szimfonikus koncert Rossini, Beethoven, Csajkovszki és Hecasterján műveiből, 22:30: műsorzárás.

Gyógyesettséggyógyászati
Tel-Avivban:
Dr. Kohlberg, Allenby 23, tel. 55535; Frenkel, King George 23, tel. 223721; Jáni, Ben Jehuda 172, tel. 224543; Jehuda Hálvi 91, tel. 65159.

Jeruzsálemben:
Vairo, rechov Emek Refszim 11/4, telefon 32780.
Hálfa:
Rambam, Arizozoroff 20, telefon 2974.

Vizsgálatot követelnek a haifai vágóhidon történt gyilkosság tisztázására

A Likud kooperatíva azt követeli, hogy a vizsgálat befejezéséig tiltás ki a vakon támogatott Jáchád kooperatíva tagjait

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Likud hűs-feldolgozó és szállítmányozó kooperatíva, melynek vezetőjét, Cvi Simánszkit tiz-nappal ezelőtt a haifai vágóhidon meggyilkolták, meg-erősítette sorait és folytatja munkáját a vágóhidon. A Likud jelenleg hat család-nak nyújt megélhetést.

Jiszráél Simoni hűsnagy-kereskedő, Cvi Simánszki fiúvére, aki tegnap kelt fel a sívából, közölte a sajtó-val, hogy rendőrségi vizsgálatot kér a gyilkosság körülményeinek tisztázásá-ra.

Simoni és Chájin Abromovics, a Likud kooperatí-va titkára azt gyanítják, hogy Otek Káháná közölte a Jáchád kooperatíva néhány tag-jával, hogy meg akarja gyilkolni Simánszkit, en-nek ellenére az elhunytat senk sem figyelmeztette a veszélyre.

A revolvért Otek sütötte el, de nem kétséges, hogy a Já-chád vezetősége bűnös an-nak a légkörnek a megte-remtésében, amely a gyil-kosságot előidézte — írja Aba Chusi polgármester-hez intézett beadványában a Likud titkára. A beadvá-ny másolatát az ipar- és kereskedelemügyi miniszter-hez és a Kneszet belügyi bi-zottságának is elküldték.

A sajtókonferencián Elie-zer Fichman, a Likud ügy-védje hangsúlyozta, hogy a jelenlegi fázisban nin-csenek kézzelfogható bi-zonyítékok arra, hogy Oteknek közvetlen bűnr-észei lettek volna a gyil-kosság végrehajtásában.

Kahana egy órával a gyil-kosság előtt állítólag heves vitát folytatott a Jáchád vezetőségének egyik tagjával, aki néhány perccel a gyilkosság végrehajtása előtt elhagyta a vágóhid területét.

A Likud városházi, vagy állami vizsgálatot követel a gyilkosság körülményei-nek tisztázására és azt ki-vánja hogy a vizsgálat le-folytatásáig a Jáchád veze-tőségének négy tagját tilt-sák ki a vágóhid területé-ről.

(Mintán Otek Káháná öngyilkosságot követett el, a rendőrség ez idő szerint le-zártnak tekinti az ügyet.) Fichman ügyvéd ugyan-csak bejelentette, hogy a Likud tagjainak többsége folytatja a törvényszéki el-járást a Jáchád ellen, mely-ben követeli a kooperatíva könyveinek felülvizsgálá-sát 15 évre visszamenő-leg.

Kilenchavi elzárásra ítélték és örökre eltiltották az autóvezetéstől

J. Fischer a teherkocsijával összeütközött egy vonattal, amelynek fűtője szörnyetfiat

Példát mutató, szigorú büntetést szabott ki tegnap J. Charis jeruzsálemi bíró, amikor kilenchavi börtönre és hajtási engedélyének végleges bevonására ítélte J. Fischer teherautósofórt, aki összeütközött egy vonattal. A karambol során Mír Kriaf, a vonat fűtője szörnyet halt. Az összeütközés 1959 szeptemberében történt, amikor Fischer egy Autocar típusú teherautót vezetett és Kirját Gát mellett összeütközött a Tel-Avivba tartó személyvonattal. Maga a sofőr könnyebb sebesüléssel uszta meg a karambolt.

Az ítélet leszögezi, hogy a sofőrnek kötelessége lett volna a vasúti sínek előtt

vonja a törvényszéken a könyvek felülvizsgálatára benyújtott kérvényét. Ab-ramovics titkár szerint a Jáchád fejenként 6000 font „perkoltség megterítést” ajánlott fel a Likud tag-jainak az esetben, ha vizs-zsavonják a könyvek felülvizsgálatára vonatkozó tör-vényszéki eljárást, de az ajánlatot a Likud-tagok többsége visszautasította.

Abramovics szerint a Likud kész elfogadni hogy a város, vagy más közéleti testület vegye át a vágóhídi szolgálatok vezetését és egyszer és mindenkorra véget vessen az ott uralko-dó türhetetlen állapotok-nak.

A Likud szövívei súlyos vádakot emeltek a haifai Hisztadrut és a Merkáz Hákooperácia ellen, ame-lyek — szerintük — vak-on támogatták a Jáchád kooperatívat.

Egyébként a Likud elle-

ni gazdasági bojkott to-vább folyik a mérsárosok szervezete részéről, — pa-naszolták a szövívők. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium haifai kirendeltsége rokonszenvező ma-gatartást tanúsít ugyan a Likud ügyében, de a gya-korlatban semmit sem tett a bojkott megtörésére, — mondotta Fichman ügyvéd.

A menekültek ügye az UNO közgyűlésen

(Folytatás az 1. oldalról) voltak és így a nemzetközi karhatalmi csapatoknak nem volt okuk beavatkozni A helyi lakosságnak a nyugalomban való hite fokozódik és ezzel együtt a biztosság érzése is a határ mindkét oldalán.

A MENEKÜLTEK SZÁMA — HAMIS

Az arab menekültek se-gélyezését végző ügyvivő-ség 1961-ben 5,5 százalék-

kal növelte személyzetét az előző évvel szemben és 1961 decemberében 11.459 helyi munkást foglalkoztatott, valamennyit a mene-kültek köréből. Ezenkívül az ügyvivőség nemzetközi személyzetének 164 tagja volt.

Az arab menekültek se-gélyezésével foglalkozó szer-vezet közölte az UNO tit-kárságával, hogy a legutób-bi számlálás szerint az arab országokban élő pa-lesztinai menekültek száma 1 millió 169 ezer 878-at tesz ki és, hogy a szapo-rulat az elmúlt évben 22 ezer volt Ezeknek a szá-moknak a hitelességét rögtön kétségbe is vonja a je-lentésnek egyik tétele, a-mely szerint „közudott, hogy ezek a számok hamis bejegyzéseken alapul-nak”. A jelentés azt is mondja, hogy a születési arányszám meghaladja a halálozási arányt a me-nekültek körében. Az ügy-vivőség a legutolsó költség-vetési évben 39 millió dol-lárt adott ki, ebből 12 mil-liót a menekült gyerme-kek iskolahálózatának fenn tartására.

BERLINBEN KÖVEKKEL DOBÁLTÁK MEG A SZOVJET DISZÖRSÉG AUTÓBUSZÁT

Rendkívüli feszültség uralkodik a városban

Berlin, (UPI, Reuter, IFP). — A berlini válaszlófal mentén tegnap újból súlyos incidensekre került sor és a városban rendkí-vüli feszültség uralkodik. Nyugat-Berlinben tetőfoká-ra hágott a tömeg dühé, amióta a kelet-berlini rend-őrök pénteken a fal mel-lett lelőttek egy 18 éves fiút, aki át akart szökni Nyugatra és egy óra hos-zszat hagyták segítség nél-kül fetrengeni, amíg elvér-zett.

Ennek nyomán már szom-baton kövekkel dobálták meg azt az autóbust, a-mely minden nap a szovjet hadsereg diszörségét hozza az orosz hősi halottak Nyugat-Berlinben felépített emlékművéhez. Tegnap két ezer ember gyűlt össze az átjárónál, ahol az autóbust átlépi a határt és az orosz katonákat kőzöpor fogadta. „Gyilkosok!” — kiáltották a dühös berliniek, miköz-ben a katonák a kocsi pad-lóján kerestek menedéket az egyre sürűbben hulló kö-vek elől, az autóbust pe-

JACQUES SOUSTELLET kitoloncolták Olaszországból

Rómában az 1 ór terjedt el, hogy a volt francia miniszter Izráel fel vette útját

Róma, (Reuter, IFP). — Olaszország tegnap kutasí-totta a pénteken Milánóban tartóztatott Jacques Sou-stelle volt francia minisztert akit a határra kísértek. A rendőrség szövívője nem volt hajlandó megmondani, hogy hol tették át a ha-

táron, csak annyit közölt, hogy „annak az országnak a határára vitték, ahová távozni kívánt”.

Soustelle előzőleg Ausz-triába akart menni, de az osztrák belügyminiszterium szövívője tegnap azt mon-dotta, hogy nem engedik meg a volt Algéria-ügyi mi-niszter beutazását. A bel-ügyminiszter külföldön tar-tózkodik és visszatérteig hi-vatala nem hoz döntést Soustelle beutazásának en-gedélyezéséről, — mondot-ta a szövívő.

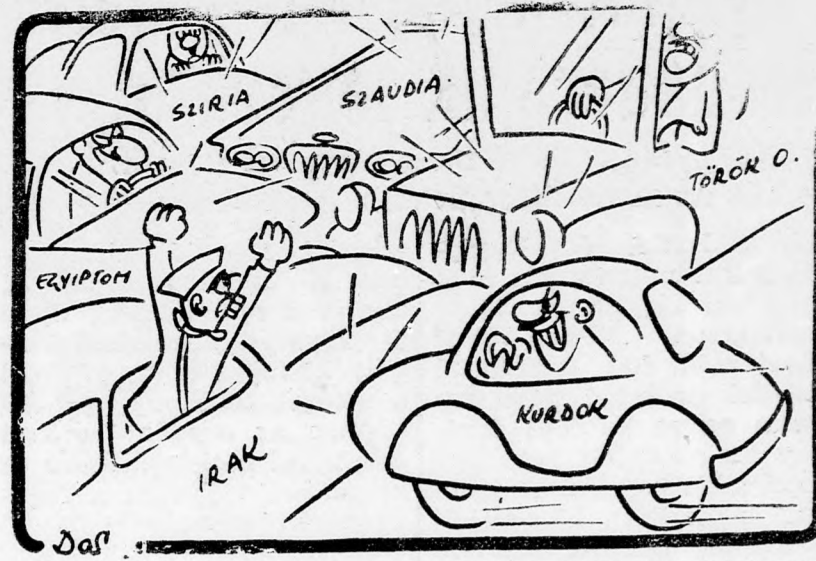
Berben úgy tudták, hogy amennyiben Soustelle Svájcba érkezne, letartóztatják, „de végleges dön-tést erről csak a kedre kitzított minisztertanács fogja meghozni”.

Rómában mindenféle hi-rek keringtek arról, hová lett Soustelle, mert még azt sem lehetett megállapí-tani, hogy repülőgépen vagy más uton hagyta el az országot. Többek közt az a hír terjedt el, hogy Izráel fel vette útját.

Olasz hivatalos körök erőlyesen cáfolják az A-vanti című szocialista lap hí-rét, amely szerint szer-dán Milánóban látták Geor-ges Bidault volt francia miniszterelnököt is, akit Csand bejelentette, hogy Ne-pál főleg az országutak, kikötők és repülőterek épí-tésében vár segítséget Iz-ráelről és ezzel kapcsolato-san tárgyalásokat folyta-tott a Szolél Bonéval nagy-szabású közmunkák elvég-zésére.

A miniszter bejelentette, hogy a közeljövőben továb-bi magasrangú nepáli sze-mélyiségek jönnek Izráelbe és utalt arra, hogy sür-gősen kölcsöntös diplomáciai képviselőket kell létesí-teni a két ország között.

FORGALMI ZAVAR A KÖZELKELETEN

(COPYRIGHT BY MAARIV)

Mose Kol Prágába utazott

Mose Kol, az Alijját Há-noár igazgatója, aki az UNESCO mellett működő FICE gyermekvédelmi vi-lágszervezet helyettes elnö-ke, tegnap Prágába uta-zott, hogy részt vegyen a gyermekközösségek problé-máival foglalkozó hatnapos nemzetközi kongresszuson, amely ma nyílik meg. Mose Kol ezután találkozni fog az Alijját Hánoár fran-ciaországi, belgiumi, noi-landiai és luxemburgi kirendeltségeinek vezetőivel.

Európból azután Ameri-kába megy, ahol az Alijját Hánoár aktuális problémáiról tart előadást Pittsburg-ban, a Hadassza asszonyok kongresszusán és New Yorkban a mizrachista asz-szonyok közgyűlésén. Elő-adásaiban követelni fogja, hogy az amerikai zsidóság tegyen fokozott erőfeszítést az Alijját Hánoár támoga-tása érdekében, tekintettel az intézmény előtt álló nagy feladatokra.

Ötórás felhőszakadás árvízkatasztrófát okozott egy délamerikai városban

Eddig 80 halottja és többszáz sebesültje van az itéletidőnek

Bogota, (Reuter, IFP). — A Columbia déli részé-ben fekvő Florencia városát árvízkatasztrófa érte, a-melynek 80 halalos áldozata és többszáz sebesültje van, közöttük sok gyerek.

Az országban működő ame-rikai geodéziai küldöttség repülőgépe elrepült a vilá-gtől elvágott város fölött és jelentette, hogy annak több mint negyedrészé teljesen víz alá került. A város melletti folyó hirtelen ára-

dását egy öt óra hosszat tartó felhőszakadás okozta, amely szombat éjjel zudult Florenciaira.

Későbbi jelentés szerint, eddig harminc holttestet ta-láltak meg, de még közel száz ember szerepel az el-tüntetett listáján és attól tar-tanak, hogy a halalos áldo-zatok száma meghaladja a százat. Az árvíz nemcsak többszáz házat döntött rom-ba, hanem elpusztította a tehéncsordák jórészét is.

Megegyezés jött létre a fizetési eszközök forgalmának drasztikus csökkentéséről

Dávid Horovitz bankkormányzó is részt vett a tegnapi minisztertanácson

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A tegnapi minisztertanács ülésén arról a jelentésről tárgyaltak, amelyet Horovitz a napo-kban terjesztett a kormány és a Kneszet pénzügyi bi-zottsága elé a fizetési esz-közök forgalmában az utób-bi félévben bekövetkezett több mint 17 százalékos emelkedéséről.

Nyomban a jelentés közzététele után a pénzügyminiszterium kö-e vitába szállottak a bank-kormányzó jelentésével és főként annak a pénzügyi-miniszteriumot bíráló részé-vel.

Esokl pénzügyminiszter kérésére meghívták Dávid Horovitz bankkormányzót is a minisztertanács ülésé-re. Hivatalos jelentés sze-rint a bankkormányzó meg-jegyzéseinek elhangzása utá-n a minisztertanácson atekkel volt elfogalva.

pénzügyminiszter válaszolt, de a kormány semmilyen határozatot nem fogadott el.

Hir szerint az a találko-zás, amely a minisztertaná-csot megelőzte és amelyen Dávid Horovitz és Lévi Es-kol a jelentés alapveleiről folytattak megbeszélést, kö-zelebb hozta a két pénzügyi szakember álláspontját és megállapodtak abban, hogy a pénzügyi kormányzatnak miylen intézkedéseket kell tennie a fizetési eszközök forgalmának drasztikus csökkentésére.

A tegnapi minisztertaná-cson egyébként már Lévi Es-kol pénzügyminiszter el-nökölt, mint helyettes mi-niszterelnök, mert Dávid Ben Gurion miniszterelnök, aki holnap indul skandiná-viai útjára, utielőkezüle-tán a minisztertanácson atekkel volt elfogalva.

Tisztogatás Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról) dalom leverése után Kádár János kormányának tagja volt, azóta is magas ran-got viselt a párt-hierarchi-ában. Tagja volt az elnöki tanácsnak, a párt központi bizottságának és egy ideig külügyminiszter, majd helyettes miniszterelnökként működött. A múlt év őszén, amikor már nyilvánvalóvá vált csillagának letűnése, kitétek a kormányból és megfosztották a párt főtít-kári állásától is, amelyet azóta ismét Kádár János tölt be. Kiss azok közé tar-tozott, akik nem voltak haj-landók bűnbánóan bevalla-ni sztalinista bűneiket.

Gerő Ernő, aki már az 1919. évi Kun Béla féle kommunista forradalomban Rákosi Mátyás meghitt em-beré volt, úgy mint Rákosi, a Szovjetunióban rejtőzött, majd végigküzdötte a spa-nyol polgárháborút és 1945-ben Rákosival együtt tért vissza Magyarországra. Elő-ször közlekedési miniszter volt s ellenfelei is elismerték rendkívüli képességeit. Többek között a „hidépítő”

nevet kapta, amikor felépít-tette a felrobbantott buda-pesti hidakat, majd „arccal a vasut felé” jelszó alatt helyreállította a tönkretett vasúti hálózatot. Amikor Rákosi jobbnak találta a Szovjetunióba távozni, Gerő lett a párt főtítkára. Ő volt az, aki a forradalom kitö-résekor parancsot adott az AVO-nak a tüzelésre és vé-gül elkövette azt, amit a magyarok sohasem tudtak neki megbocsátani: hivata-losan kérte a szovjet esa-patok beavatkozását. A 62 éves Gerő most valahol a Szovjetunióban él és olyan hírek érkeztek, hogy beteg, állítólag gégerákja van.

Allítólag Moszkvában él az ugyancsak nagybeteg 70 éves Rákosi Mátyás, mon-gol feleiségével együtt, mi-után néhány évig Ulan-Batorban, Mongolia fővárosá-ban hir szerint egy gyár-üzemet vezetett. Rákosi Mátyás, Kun Béla egykori harcos társa, a magyar harcostársa, a magyar kommunista párt történetét hosszú évekig annyira az ő kizárólagos személyi irányí-tása alatt állt, hogy a párt-ból való mostani kizárás sem tudja eltörölni nevét.

שולמ
147
זל אינ-טו
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147